

blot paa deres Afgjorelse, men endogsaa paa deres Bearbejdelse; fordi vi have i mindre betydelige Sager, som her ere blevne behandlede og vedtagne, modtaget den Erklæring fra Ministeriet, at det kongelige Veto, — dette Veto, der kun ved høitidelige Leiligheder, saare sjældent, efter mange Aars Mellemrum, skulde anvendes, — at dette Veto skulde bruges, selv i lidet vigtige Sager, dersom Rigsdagen vedblev med den Mening, som den havde udtalt. Det er dette, der idetmindste for mig, gjør Tilstanden saare uhyggelig. Derimod kan jeg ikke dele flere Mænds Udtalelser, for hvem jeg iøvrigt har den største Agtelse, at dette skulde ligge i Forholdenes Natur. Naar jeg seer hen til, hvorledes Forholdene i Danmark i de senere Aar have udviklet sig, og navnlig til Spændingen mellem Slesvig og Holsteen, deels særskilte, deels samlede paa den ene Side og Kongeriget paa den anden Side, da seer jeg saa alvorlige Forviklinger og saa store Vanskeligheder ved ad constitutionel Veie at ordne Forholdet, at man ikke kan undre sig over, om der gaaer Aaringer hen, forinden de tilfredsstillende ville blive løste. Og, naar jeg seer yderligere hen til, at de skulde løses efter en saa voldsom Kamp som den, vi have ført, da vil jeg aldrig fortænke selv den kraftigste Administration i, at den bruger flere Aar for at bringe Orden i Tingene, forinden den drifter sig til at ordne Forholdene ad constitutionel Veie. Det er derfor, at jeg idetmindste — jeg staaer maaskee temmelig ene i denne Anskuelse, men jeg maa dog udtale den her — anseer det selv for en Regjering med den bedste Billie, der har frie Hænder, for en vanskelig Sag at bringe denne Sag i Orden.

Det vil erindres, at det Land, der saa ofte her er blevet nævnt — og navnlig har den ærede Ordfører foreholdt os det som et lysende Exempel, — nemlig England, saae sit særlige Parlament arbejde i Landets almindelige Anliggender, som der kaldes „imperial“ eller Rigsanliggender, forinden Skotland i 1707 og Irland i 1800 bleve indlemmede i det engelske Parlament. Hvorfor skulde det ikke være muligt, at vi, naar Regjeringen først i Sandhed gif Haand i Haand med Rigsdagen, selv

under Lidsforhold, der vare endnu vanskeligere end de nuværende, kunde igjennem Administrationen og med de nuværende raadgivende Stænder ordne Anliggenderne, og at derefter Fællesforsætningen ligesom blev givet af sig selv, fordi de øvrige Landsdele sølte Trængsel til at slutte sig til, hvad man ansaae for givet i Danmark, nemlig en sand constitutionel Tilstand? Men dette er vistnok saare forskjelligt fra den Veie, man er gaaet. Jeg veed vel, at den ærede Ordfører her, som saa ofte, vil foreholde os, at Ingen, uden at han kan paavise bestemte Personer til at træde istedet, maa modarbejde i de vigtigste Sager det nuværende Ministerium; men jeg vil dog spørge den ærede Ordfører, om han har været aldeles consequent i saa Henseende. Har han ikke selv deeltaget i flere vigtige Afstemninger, hvor Folkethinget eenstemmigt har erklæret sig imod Ministeriets Mening, og har han erklæret sig rede til at afløse det nuværende Ministerium, naar hans og ikke dets Mening gif igjennem? Da han som Ordfører talte Valglovens Sag, og da vi hørte, at den ærede Premierminister erklærede det som saare vanskeligt, naar der var en saadan Stemning her i Thinget, at komme til Enighed med Rigsdagen, erklærede da den ærede Ordfører sig for Gæt af To: enten at opgive sin Bestemmelse, at beholde Valgloven som en Bestandsdel af Grundloven, eller at være beredt paa at træde frem, for at tilbyde Hans Majestæt sin Tjeneste? (Tilsvarening: Giv Tid, jeg skal nok svare!). Ligesom jeg finder noget uforsklarligt i Ministeriets Færd, finder jeg det ogsaa uforsklarligt, hvorledes Fleertallet kan fremkomme med Forslag som flere af de her foreliggende. Det er en Grundsætning, der er bleven fulgt — jeg troer, med god Grund —, at den danske Rigsdag ikke skal paatage sig Regjeringsrollen, — det vil sige, at den saavidt muligt skal afholde sig fra selv at bearbejde og vedtage, forinden Regjeringen optræder, meget vigtige Lovforslag. Af Finantsloven har man saaledes, for ikke at gribe stærkt ind i Regjeringsinitiativer, med den største Blid udsøndret Alt, hvad der har Character af Love, og som ikke hørte til den aar-